



“פורת יוסף” - מרכז רוחני

ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חמד ז"ל  
רח' זבולון 37 גדרה

הדלקת הנר; 16:46

יציאת השבת; 17:42

עלון מס' 367  
ד' שבט ה'תשע"ה

בא

# ”מחודדין בפיר”

שיהיו דברי תורה

”וידעתם כי אני ה'”

מספר על הגה"צ “שומר אמונים” שפעם בא אליו חסיד אחד ובפיו שאלה בנושא אמונה, והשיב לו הרב תשובה הוגנת ומספקת. לאחר מכן ראו שנעכרה קצת רוחו של הרב, וכששאלוהו על כך השיב: “פלוני בשאלתו קצת קררני באמונתי”.

ושוב שאלוהו, הלא שמענו את תשובת רבנו שענה לו תשובה יפה ומספקת. ענה: “שאלה ואף שיש עליה תשובה זה לא כמו שאין שאלה כלל. עצם המחשבה על השאלה באותו רגע כבר מצטננת האמונה.

מה אם כן נאמר על אדם שיושב ושומע זמן ממשך את פרשנותם של אותם כופרים הרחוקים מאמונה, ומאזין למהלכי התנכרותם לאמונה, שכל יסוד דבריהם בנוי על אמונת המקרה והטבע הכח וההשתדלות.

ולא רק התקשורת, כל מהלך החיים של בני האדם הרחוקים מתורה ומצוות שמסביבנו הנו מהלך חיים כפרכני, אם זה אליליות העבודה. מה יותר מפח נפש יש לאדם כשאומרים לו פוטרך מעבודתך. הלא באותה שעה מרגיש כמי שמת לו אלהו. או כמו כן אליליות הרפואה, מאמינים ברופאים כמחיה מתים, וכשהרופא נואש ומיאש הרי שהאדם מאבד בזה את כל יציבותו ומגיע עד שערי מות. וכל מהלך החיים כאן משתת על רדיפה לממון מתוך רבוי השתדלות, שעות נוספות, חנפה, ויתור על עקרם מיסודות הדת, הכל למען הביא טרף הביטה. אם כן מסובבים אנו בארץ חיים של אנשים הרחוקים מאמונה, ואין ספק שמצטננת ומתקררת אצלנו האמונה מיום ליום, ואם לא נמשמש בה ונעוררה נמצאה קפואה אצלנו לגמרי, נחמנא לאלו.

”וידעתם כי אני ה'”  
אדם המאמין  
באמונה שלמה  
שהקב"ה יעזרהו,  
אזי אפלו בדבר שהוא  
נגד הטבע ונגד ההגיון  
הקב"ה יעזרהו  
ולא יעזבו.  
מתוך 'פרדס רימונים'

בקש למה שאתה צריך לו  
ועזוב למה שאין לך  
צריך לו.  
ר' שלמה טאבן גבירול



## ”והיה לך לאות על ידך”

מספר שבא איזה תלמיד אחד לרבנו רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל ואמר לו שאינו יודע אם הוא עושה נחת רוח לקב"ה במצוות שלו. אמר לו הרב: אם היית יודע, כשהנחת היום תפילין איזה נחת רוח עשית לקב"ה היית הולך לכפר השבת מקום מרכזי בירושלים ורוקד שם. ובחרת בחיים



## ”ואכל את יתר הפלטה הנשארת לכם”

ספר לי רבי נחום דוד הרמן זצ"ל שהיה אצל החפץ חיים וראה שהוא מאד זהיר בפרורים שלא יפלו לארץ. ראה הח"ח שהוא מסתכל בו בתמיהה, אמר לו: “מה אתה מסתכל עלי איך אני שומר את הפרורים? יהודי אקמם אינו צריך לרוץ אחר העשירות, אבל גם לא צריך להזמין אליו את השר של העניות...”

הגר"ש פינקוס זצ"ל



## ”עד בתי מאנת לענת מפני”

הרבי מקוצק זצ"ל: אפילו מפרעה אפשר ללמד משהו, פרעה היה גבר קשוח. איש אחר במקומו היה נכנע אחרי המכה הראשונה, ואלו פרעה סופג עשר מכות ואינו יז מדעתו. נלמד ממנו להתעקש על דברים שבקדשה ולהלחם ביצר.

מי שאינו קובע  
עתים לתורה בכל  
יום, באילו לא  
הגית תפילין  
באותו היום.  
האדמו"ר מפעלזא

## פינת ההלכה

הרב דב ניסים שלי"א,  
ראש כולל "פורת יוסף"

## מדיני ברכת-המזון

ברכת המזון היא הברכה היחידה שחיובה מהתורה כשאכל ושבע וחייבו חכמים לברך ברכת-המזון אף אם אכל כזית פת. ולפיכך:

**א.** לא יברך כשהוא עומד או מהלך וכן לא יסב על צידו, אלא יברך בישיבה. אבל אם היה מהלך בדרך ואוכל מותר לו לברך בהליכה, לפי שאין דעתו מיושבת עליו מפני איחור דרכו.  
**ב.** אין להתעסק בשום דבר בשעה שהוא מברך, כגון לסדר את השולחן.

**ג.** אם השתהה מלברך ברכת-המזון עד שיעור עיכול, דהיינו שמתחיל להיות רעב, אין לו עוד תקנה לברך.

**ד.** אם יושבים בסעודה במשך כמה שעות (כגון בשמחות) וממשיכים לשתות ולאכול 'פיצוחים' וכדומה, יכולים לברך אף לאחר שעבר זמן עיכול מעיקר הסעודה.

**ה.** צריך לברך במקום שאכל ואם שכח ויצא ממקומו קודם שבירך וקשה לו לחזור למקומו, יכול לברך במקום שנזכר. אבל אם יצא ממקומו במוזד, צריך לחזור למקומו ולברך.

**ו.** אם התנמנם באמצע ברכת-המזון ואינו יודע היכן פסק, חוזר לראש הברכה שמסופק בה. ואם אינו יודע באיזו ברכה פסק, חוזר לראש ברכת-המזון.

**ז.** איש שאכל ושבע (שחיבו מהתורה) ונסתפק לו אם בירך ברכת-המזון או לא, צריך לברך שנית. אבל אישה שנסתפקה אם בירכה או לא, אינה צריכה לברך שנית כיוון שאין חיובה בברכת המזון מהתורה.

**ח.** מי שאכל ולאחר מכן הקיא, לא יברך ברכת-המזון. ונכון שיברך בהרהור הלב.

### כל עם מוליד את גדוליו, אולם עם מתקן טומע בקולם.

ר בנימין

השוואך בכל כ'חו אל הטוב, ודאי ש'יזכה  
להשיג את שאיפתו - כל אחד יכול.

מתוך 'אפיקי אליהו'



"כְּאֶשֶׁר אֵשְׁלֹז אֶתְכֶם וְאֶת טַפְכֶם"

אנשים רבים טועים בזה. את הילד שולחים לבית הספר שהוא בקשי דתי רק משום שהוא קרוב, אך כאשר הם זקוקים לרופא טוב הם נוסעים למרחקים. זו טעות איומה, שהם עלולים לשלם עליה מחיר כבד...

אסור שהמרחק יבלבל אותנו. כפי שאומר שלמה 'ממרחק תביא לחמה' בדיוק כמו שמתפשים רופא טוב במרחקים כך צריך לחפש גם תלמוד תורה טוב ומקום תנוך מעלה.

הגר"נ יגן זצ"ל

מספרים על רבי ישראל מסלנט, ששאל פעם - מה בין תלמיד בעל תפיסה מהירה, לבין תלמיד שאינו בעל כשרון? הוא שאל והוא ענה: ההבדל ביניהם הוא - "מטבע אחת זולה". מדוע? כי במטבע אחת, אפשר לקנות גר ארוך יותר. תלמיד שאינו בעל כשרון, צריך לישב וללמד עוד שעה לאור הגר כדי להשיג את מה שרעהו הכישרוני תפס זה מכבר, ואם ילמד ויתמיד, הרי ישיג את מבקשו.

מכאן יש מקור לתלמיד בעל כשרון, המתגאה על חברו שאינו בעל כשרון, במה גאותך? הלא כל ההבדל בינך לזולתך, הוא בסך הכל חתיכת גר...



רבי שלום שבדרון זצ"ל הסביר כיצד תהיה תוכחתו של הקדוש ברוך הוא לכל אחד, כך אמר: כשיעלה אדם לבית דין של מעלה, ישאלו אותו מדוע הוא לא למד תורה? תשובתו של אותו אחד תהיה: "אני אמנם מאד אוהב ללמוד, אך קשה לי. הזכרון שלי גרוע מאד, ואינני מצליח לזכר כלום, וממילא לא נתן לדרוש ממני ללמוד".

ולכאורה, הוא אכן צודק, שכן באמת, איך אפשר לדרוש מאדם שאינו מכשר להשקיע בלימוד את כל כלו? אך מן השמים ימשיכו לשאול: "ובכן, כיצד הצלחת עם נשונותיך הדלים לפרנס את עצמך? במה עסקת למחייתך? והוא ישיב: "היתה לי חנות לחמרי בגין, חנות טמבור". "וכמה פריטים היו בחנותך?", תהיה השאלה הבאה. והנה מסתבר, שחנותו מכילה חמשת אלפים סוגי פריטים, ובעל החנות, חלש הזכרון, יודע היטב היכן מקומו של כל פריט, מה מחירו, כמה חסר ממנו.. כמה עוד יתחמק בתואנות שוא, כביכול אינו זוכר? הלא הוא עצמו הוכיח במעשיו, שאת מה שמענין אותו הוא זוכר היטב...!

מתוך 'מתוק האור'



הסבא מנובהרדוק זצ"ל: הן הבטח שאם אך נפתח פתח כחודה של מחט יפתחו לנו שערים שעגלות וקרונות עוברים בהם, עגלות וקרונות טעונות עזרה מטמים, שפע רב מכל טוב.

ואם איננו מוצפים בשפע זה, אות היא שאפילו כחודה של מחט לא פתחנו. מתוך 'הגדת'

עקר האמונה הוא עד כמה מוכן האדם למסר ממנו וגופו יותר תאוותיו ורצונותיו ולוותר עליהם עבור האמונה. אז נודעת חבת האדם לקונו.

"רבנו של עולם, מדוע לא תתנהג עמנו כמו בעל-בית פשוט? אנכי ראיתי בעל-בית אחד, אשר החזיק בידו את התפילין, ונפלו מידו ארצה, ותכף ומיד כרע והגביהם ונשקם.

והלא עמך ישראל הם התפילין שלך, וזה כמה שנים שנפלו ממקום גבוה לבור עמוק, ולמה לא תרחם עליהם..."

רבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל